

АНОТАЦІЇ

Ажиппо О.Ю. Система індивідуалізованого навчання майбутніх учителів та деякі фактори, що впливають на ефективність її функціонування

В статті розглянуто систему індивідуалізованого навчання студентів. Визначено фактори, що впливають на її функціонування. Наведено специфічні принципи, що визначають ефективність функціонування цієї системи.

Ключові слова: системи індивідуалізованого навчання, ефективність функціонування, специфічні принципи, студент.

Александрова О.Ф. Гуманістичні педагогічні цінності майбутніх учителів як основа професійної діяльності

У статті розглянуто підходи до визначення поняття “гуманістичні педагогічні цінності”. Подано їхню класифікацію, визначено їхнє місце в загальній системі цінностей та роль у формуванні особистості майбутнього вчителя.

Ключові слова: гуманістична позиція, гуманістичні педагогічні цінності, духовні цінності, загальнолюдські цінності, педагогічні цінності, цінності освіти.

Амеліна С.М. Формування мовно-мовленнєвого компонента культури професійного спілкування в майбутніх фахівців-аграріїв

У статті розглянуто формування мовно-мовленнєвого компонента культури професійного спілкування у студентів аграрних ВНЗ. Для впливу на розвиток комунікативно-мовленнєвих умінь було застосовано спеціально підібрані завдання з ділового українського мовлення й української мови професійного спрямування, які сприяли оволодінню мовленнєвим етикетом, формували адекватність і правильність висловлювання, збагачували словниковий запас.

Ключові слова: культура професійного спілкування, мовно-мовленнєвий компонент, студент.

Ашиток Н.І. Виховний потенціал картини світу у творах М. Гоголя: проблема інтерпретації художнього твору

У статті розглянуто проблеми сучасної освіти в загальноосвітньому, державно-національному, педагогічному контексті. Проаналізовано окремі проблеми вітчизняної й зарубіжної педагогіки. Відзначено, що класична парадигма освіти, яка базувалася на трансляційному спілкуванні, вичерпала свій гуманістичний потенціал. Майбутнє освітнього процесу – за суб’єкт-суб’єктною комунікативною парадигмою.

Ключові слова: виховний потенціал, картина світу, інтерпретація твору, світобачення, виховання, загальнолюдські цінності.

Барліт О.О. Аксиологічні засади формування ціннісного ставлення школярів до природи в педагогічній думці М. Грота

У статті розкрито аксиологічні засади формування етичного ставлення школярів до природи, розроблені М. Гротом – представником української педагогічної думки кінця XIX – початку XX ст. Визначено тенденції в орієнтації екологічної освіти на формування тих чи інших підструктур екологічної свідомості.

Ключові слова: аксиологічні засади, екологічна освіта, етичне ставлення до природи, школярі.

Білостоцька О.В. Контрольно-аналітичний етап педагогічного експерименту з реалізації виховного потенціалу НДРС

У статті проаналізовано результати контрольно-аналітичного етапу експерименту з реалізації виховного потенціалу НДРС. Узагальнені результати експе-

риментальної роботи свідчать про ефективність педагогічних умов реалізації виховного потенціалу науково-дослідної роботи майбутнього вчителя. Підвищення рівня сформованості системи знань, умінь і особистісних якостей та ставлення до НДРС пояснюється розвитком дослідної спрямованості студентів та їх включенням у різні форми діяльності, що сприяють реалізації виховних можливостей наукової роботи.

Ключові слова: виховний потенціал, виховні можливості, НДРС, педагогічні умови.

Богінська Ю.В. Супроводження студентів з обмеженими можливостями у вищих навчальних закладах: види та напрями

У статті розглянуто поняття “супроводження”, види супроводження студентів з обмеженими можливостями життєдіяльності, напрями та умови супроводження. Показано, що “супроводження” використовують нарівні з поняттям “підтримка”. У наукових працях частіше виділяють такі види супроводження: соціальне, педагогічне, психологічне, технічне. Різноманіття видів супроводження зумовлює створення моделі супроводження студентів з обмеженими можливостями у ВНЗ України.

Ключові слова: підтримка, супроводження, студенти з обмеженими можливостями.

Бочарова О.А. Торунська гімназія й академічний ліцей: минуле та сучасне

У статті розглянуто освітянські експерименти у шкільній освіті Польщі (1883–2009 рр.). Висвітлено організацію навчально-виховного процесу Торунської гімназії та академічного ліцею при університеті імені Миколи Коперника.

Ключові слова: академічний ліцей, освітянський експеримент, Торунська гімназія.

Гнізділова О.А. Особливості розвитку наукової школи в педагогічному університеті

У статті здійснено систематизований аналіз чинників, які впливають на зародження, розвиток, повноцінне функціонування наукової школи у вищому педагогічному навчальному закладі. Особливу увагу приділено виявленню функціональних можливостей наукової школи педагогічного університету.

Ключові слова: наукова школа, лідер, дослідницька програма, функції, дослідницький колектив, педагогічна взаємодія.

Горбунова Н.В. Лінгвістичні, культурологічні та історичні характеристики полімовного середовища

У статті розкрито лінгвістичні, культурологічні та історичні характеристики полімовного середовища. Факти вказують на те, що сьогодні народ України стихійно консолідується та починає поступово усвідомлювати себе як єдине цілісне соціокультурне утворення, етнічні відмінності між основними складовими якого мають не принциповий і не конфронтаційний характер.

Ключові слова: консолідація, полімовне середовище.

Грегоращук Ю.В. Структура середньої освіти та особливості організації навчання в загальноосвітніх школах США

У статті розглянуто структуру та характерні особливості середньої освіти в Сполучених Штатах Америки від вступу до початкової школи до вибору вищого

навчального закладу. Акцентовано увагу на диференціації, а особливо профілізації навчання в загальноосвітніх школах Сполучених Штатів Америки.

Ключові слова: академічні курси (обов'язкові предмети), диференціація навчання, курси за вибором, навчальні плани, профільне навчання.

Денисенко Я.В. Становлення географії як навчального предмета вищої школи (друга пол. XIX ст. – поч. XX ст.)

У статті проаналізовано динаміку розвитку географії як навчального предмета у вищій школі (друга пол. XIX ст. – поч. XX ст.). Географічні дисципліни почали викладати на поч. XIX ст., а географія як наука виникла у другій пол. XIX ст. Забезпечення викладання географічних дисциплін залежало від педагогічної майстерності й компетентності викладачів; підготовки ними навчального методичного матеріалу з географічних курсів (І.Ф. Леваковським, О.В. Гуровим, А.М. Красновим, О.С. Федоровським).

Ключові слова: вища школа, географія, навчальний предмет.

Іванченко Є.А. Експериментальна система інтегративної професійної підготовки майбутніх економістів

У статті подано експериментальну систему інтегративної професійної підготовки майбутніх економістів, завдяки якій у навчальному закладі було створено навчально-виховне середовище, що відповідає меті названої системи.

Ключові слова: система інтегративної професійної підготовки майбутніх економістів, навчальна практика, тренінг.

Івасішина С.В. Батьківська просвіта та сучасні принципи сімейного виховання в США

У статті подано аналіз основних принципів сучасної родинної педагогіки на базі останніх досліджень з організації просвіти батьків у США.

Ключові слова: просвіта батьків у США, принципи сімейного виховання, “виховання з любов'ю і логікою”, позитивна Я-концепція дитини, “сімейно-вчительське партнерство”.

Калашник М.П. Принципи побудови музичного тезаурусу

У статті розкрито методологічний підхід до складання музичного тезаурус-словника.

Ключові слова: методологічний підхід, музичний тезаурус-словник.

Калашнікова Т.В. Ігрові технології у практиці початкової школи

У статті розглянуто проблеми, які виникають у ході добору ефективних технологій навчання в початковій школі. Йдеться про перспективи впровадження ігрових технологій у навчальний процес. Проаналізовано гру й ігрову технологію за їх структурними складовими. Наведено різні класифікації ігрових технологій.

Ключові слова: гра, технологія, ігрова технологія.

Камозіна Н.В. Проект навчального закладу як новий підхід до управління навчальним закладом на державно-громадських засадах у Франції

У статті проаналізовано проектну форму організації як соціально-педагогічного напрямку в загальній системі управління навчальним закладом у Франції. Проект навчального закладу враховує соціальне середовище, склад учнів, методи навчання, наявні кошти й оптимальні методики. Його ухвалює рада, яка складається з представників трьох сторін: місцевих виборних представників влади й адміністрації школи, викладачів та технічного персоналу, учнів і їхніх батьків.

Ця рада є однією з особливостей організації державно-громадського управління в навчальних закладах Франції.

Ключові слова: державно-громадські засади, навчальний заклад, Франція.

Каричковська С.П. Історичні аспекти методик вивчення іноземної мови

В статті проаналізовано особливості різних методики викладання англійської мови з початку виникнення методики як науки. Подано теоретичні погляди стосовно сприйняття навчального матеріалу студентами та його викладання. Розглянуто методику викладання англійської мови в Уманському державному аграрному університеті.

Ключові слова: іноземна мова, методика викладання.

Каткова Т.І. Самоосвіта особистості в контексті концепції неперервної освіти

У статті розглянуто самоосвіту як невід'ємну складову підготовки майбутніх фахівців до професійної діяльності в контексті концепції неперервної освіти. Проаналізовано основні підходи вчених до тлумачення поняття "самоосвіта". Розглянуто проблему самоосвіти та її особливості для різних вікових груп у контексті неперервної освіти, виокремлено й обґрунтовано етапи та відповідні кроки здійснення самоосвітньої діяльності.

Ключові слова: неперервна освіта, особистість, самоосвіта.

Катрич Н.В. Вимоги до якостей творчої особистості педагога у вищій школі

У статті здійснено спробу систематизації наукових поглядів під час вивчення творчих якостей особистості і викладача вищої школи зокрема. Автор окреслює коло проблем визначення рис творчої особистості, подає власну систему творчих якостей (основні, первинні та вторинні важливі якості).

Ключові слова: творча особистість, творчі якості, якості творчого педагога вищої школи.

Кириченко І.П. Соціально-педагогічна компетентність фахівця правоохоронних органів

У статті висвітлено проблеми та необхідність формування соціально-педагогічної компетентності в процесі професійної підготовки працівників органів внутрішніх справ. Уточнено поняття компетентності фахівця правоохоронних органів у соціально-педагогічному аспекті. Обґрунтовано поняття "соціально-педагогічна компетентність фахівця правоохоронних органів".

Ключові слова: соціально-педагогічна компетентність, правоохоронні органи, професійна підготовка.

Клопов Р.В. Системний підхід як методологія дослідження професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту

У статті розкрито системний підхід як методологію дослідження професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання. Доведено, що підготовку майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту можна розглядати з позицій кібернетичного методу для аналізу педагогічних систем.

Ключові слова: системний підхід, професійна підготовка, фахівець з фізичного виховання.

Клопота О.А. Особливості соціальної інтеграції осіб з вадами зору в різних історичних умовах

У статті подано ретроспективний аналіз передумов соціальної інтеграції осіб з вадами зору. Процес інтеграції в соціум осіб з вадами зору в різних історичних умовах має певні особливості, проте в усі часи ті з них, хто, незважаючи на об'єктивні чи суб'єктивні перешкоди, досягав успіху, займаючи гідне місце у світі, власним прикладом демонстрували хибність стереотипних уявлень про обмеженість людських ресурсів в умовах обмежень фізичних можливостей.

Ключові слова: історичні умови, особа з вадами зору, соціальна інтеграція.

Ковалевська Н.В. Діяльність домашнього вихователя в умовах сім'ї

У статті розглянуто основні напрями діяльності домашнього вихователя. Визначено етапи налагодження відносин домашнього вихователя із членами сім'ї. Висвітлено найефективніші форми підвищення педагогічної культури батьків. Охарактеризовано сучасні програми налагодження взаємодії “домашній вихователь – батьки”.

Ключові слова: домашній вихователь, етапи діяльності домашнього вихователя, взаємодія “домашній вихователь – члени родини”.

Коваленко Г.С. Мотиваційно-ціннісна спрямованість майбутнього вчителя на саморозвиток як основа акмеологічної позиції

Розкрито мотиваційно-ціннісний аспект формування акмеологічної позиції майбутнього вчителя. У проведеному опитуванні виявлено ціннісні орієнтації студентів, їх спрямованість на розвиток внутрішнього “Я” в професії вчителя.

Ключові слова: акмеологічний підхід, мотиви, цінності, позиція вчителя, майбутні вчителі.

Коваленко О.А. Детермінанти розвитку розумової обдарованості в дітей та учнівської молоді

У статті проаналізовано погляди вітчизняних і зарубіжних учених на роль біологічних і соціальних факторів у розвитку інтелектуальних здібностей дитини. Охарактеризовано зв'язок обдарованості з деякими психофізичними особливостями дитини. Обґрунтовано доцільність вивчення близнюків як один з основних напрямів дослідження впливу спадковості та навколишнього середовища на розвиток обдарованості дитини.

Ключові слова: детермінанти розвитку, розумова обдарованість, учнівська молодь.

Комісаренко Е.В. Тест у вигляді логічних ланцюгів як форма контролю знань студентів у процесі вивчення вищої математики

У статті розглянуто методіку контролю за навчальними досягненнями студентів при вивченні вищої математики. Для більш об'єктивного контролю за засвоєнням навчального матеріалу з вищої математики запропоновано використовувати педагогічний тест, основою якого є нетрадиційні завдання у вигляді логічних ланцюгів.

Ключові слова: форми контролю, педагогічний тест, логічні ланцюги.

Кононець Н.В. Наукове обґрунтування принципу гіпертекстовості при створенні електронного підручника для індивідуалізації навчання студентів

У статті розглянуто засоби та дидактичні прийоми, які використовуються в електронних підручниках, розроблених автором, для реалізації принципу гіпер-

текстовості та досягнення дидактичних цілей індивідуалізації навчання студентів аграрних коледжів.

Ключові слова: принцип гіпертекстовості, електронний підручник, індивідуалізація навчання.

Копаниця К.В. Класифікація дидактичних ситуацій

У статті розглянуто структурно-функціональний та динамічний підходи до розуміння сутності дидактичних ситуацій. Обґрунтовано актуальність класифікації дидактичних ситуацій відповідно до етапів засвоєння знань, а також розглянуто деякі особливості кожного з типів цих ситуацій.

Ключові слова: педагогічний процес, педагогічна діяльність, навчальна ситуація, дидактична ситуація, засвоєння знань.

Король Л.Л. Навчальна краєзнавча екскурсія іноземною мовою в групах нефілологічних факультетів педагогічного університету: теоретико-методичний аспект

У статті висвітлено теоретико-методичні аспекти навчальної краєзнавчої екскурсії у формуванні іншомовної комунікативної компетенції студентів нефілологічних спеціальностей. Відзначено потенційні можливості підготовки й проведення навчальних краєзнавчих екскурсій в організації самостійної роботи студентів з іноземної мови.

Ключові слова: іншомовна комунікативна компетентність, навчальна краєзнавча екскурсія, нефілологічний факультет, самостійна робота студентів.

Красько Е.С. Дослідження проблем національних меншин у процесі навчання в університеті

У статті розглянуто проблеми національних меншин у процесі навчання у вищому навчальному закладі. Визначено проблему національних меншин в Україні, розглянуто теоретичні й методологічні підходи до аналізу ситуації в сучасному суспільстві.

Ключові слова: національні меншини, суспільство, навчальний процес.

Круль Г.Л. Передумови й створення перших освітніх закладів родиною Романових у Криму

У статті розкрито передумови розвитку благодійно-просвітницької діяльності родини Романових у Криму у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст., створення перших освітніх закладів. Показано, що благодійно-просвітницька діяльність родини Романових становила комплекс заходів, спрямованих на розширення мережі навчальних закладів різних типів і зміцнення їх навчально-методичної бази; матеріальну підтримку медичних закладів, соціальних закладів, будинків культури, бібліотек; сприяння в ліквідації неписьменності; забезпечення підтримки учнів, студентів і вчителів шляхом заснування стипендій, надання матеріальної та фінансової допомоги.

Ключові слова: благодійно-просвітницька діяльність, освітній заклад, родина Романових.

Кузнецова О.Ю. Реалізація мовної освіти в Україні й Великій Британії

У статті на основі порівняльного аналізу висвітлено тенденції реалізації мовної освіти під час навчання іноземних мов в Україні й Великій Британії. Визначено спільні проблеми в реалізації ефективного навчання іноземних мов.

Схарактеризовано досить позитивний фон для реалізації навчання іноземних мов в Україні.

Ключові слова: мовна освіта, навчання іноземних мов, заклади освіти, Україна, Велика Британія.

Левченко Я.Е. Професійно-педагогічна спрямованість особистості майбутнього вчителя як важливий фактор успішності його професійної діяльності

Сьогодні основним критерієм оцінювання випускника педагогічного вищого навчального закладу є в основному знання, тоді як певним фактором успішності його професійної діяльності виявляються професійно-педагогічна спрямованість особистості, духовне багатство, моральний та естетичний вигляд, індивідуальний стиль майбутнього вчителя.

Ключові слова: особистість, професійна діяльність, професійно-педагогічна спрямованість, мотиви, орієнтація, індивідуальний стиль.

Леоненко Н.А. Психолого-педагогічні засади застосування самооцінювання успішності навчальних досягнень учнів

У статті проаналізовано основні психолого-педагогічні засади застосування самооцінювання для успішного всебічного розвитку дитини і її спроможності навчатися протягом життя. Доведено, що самооцінювання – це шлях, яким не можна знехтувати для правильного й точного оцінювання навчальних досягнень учнів. Кожен педагог має обережно використовувати перелічені психолого-педагогічні засади самооцінювання.

Ключові слова: всебічний розвиток, психолого-педагогічні засади, самооцінювання, успішність.

Лізвінський В.Л. Дидактичні основи відбору та структурування навчального матеріалу для вузівського підручника з педагогіки

У статті закладено основи подальшого дослідження проблем відбору та структурування навчального матеріалу не лише для вузівського підручника з педагогіки, а й інших суспільних дисциплін. Доведено, що відбір і структурування навчального матеріалу необхідно здійснювати на широкій науковій основі, враховувати принципи дидактики, специфіку навчального предмета, компонента, що домінує, тощо.

Ключові слова: вузівський підручник, дидактичні основи, навчальний матеріал.

Лісковацька Х.М. Елементи порівняльного аналізу в “Педології” С.А. Ананьїна

У статті розглянуто історію виникнення педології як науки, проаналізовано діяльність членів педологічного семінару при Київському ІНО, зокрема С.А. Ананьїна, який у порівняльно-зіставному плані дослідив стан науки про дитину в Сполучених Штатах Америки, Англії, Німеччині, Бельгії, Франції, а також виклав свої погляди щодо змісту й завдання педології.

Ключові слова: Київський ІНО, педологія, порівняння, зіставлення, С.А. Ананьїн.

Лопутько О.А. Критерії оцінювання підготовки викладача до організації самостійної роботи курсантів у системі методичної роботи ВНЗ МВС України

У статті визначено критерії підготовки викладачів ВНЗ МВС до організації самостійної роботи курсантів у системі методичної роботи. Простежено зміни в підготовці викладачів за трьома критеріями: володіння знаннями щодо основ ор-

ганізації самостійної роботи курсантів, уміння та навички оптимального добору видів, форм і методів організації самостійної роботи курсантів, характер інтеракції викладача й курсантів.

Ключові слова: критерії оцінювання, методична робота, самостійна робота.

Лук'янова Ю.С. Сутність і структура готовності майбутнього інженера-педагога до використання здоров'язбережних технологій

У статті розкрито сутність та структуру готовності інженера-педагога до використання здоров'язбережних технологій. Основними складниками готовності майбутнього інженера-педагога до використання здоров'язбережних технологій у професійній діяльності є: особистісно-мотиваційний, або психологічний; когнітивний, або науково-теоретичний; процесуальний, або практичний.

Ключові слова: інженер-педагог, здоров'язбережні технології.

Мазін В.М. Риси “людини самоактуалізації” А. Маслоу як індикатори сформованості культури професійної самореалізації педагогів

У статті показано, що ознаки “людини самоактуалізації” А. Маслоу притаманні педагогам, яким вдалося повністю реалізувати свій професійний потенціал і які можна розглядати як індикатори наявності культури професійної самореалізації у пересічних педагогів. Для діагностування культури професійної самореалізації педагогів можна використовувати методики, в основу яких покладено експліковані А. Маслоу характеристики “людини самоактуалізації”.

Ключові слова: культура професійної самореалізації, “людина самоактуалізації”, професійний потенціал.

Мазурік О.О., Фуклева Г.О. Діалог як спосіб взаємодії в педагогіці початкової освіти

У статті простежено зміну сприйняття феномену дитинства в історії та проаналізувати погляди сучасної науки на цей процес. Лише на початку ХХ ст. склалися передумови особистісного підходу до дитини. Викладачу, вчителю треба не примушувати, а заохочувати учня молодшого шкільного віку до взаємодії. Оскільки діалог як розуміння іншого стає способом буття людства, його слід вважати природною формою взаємодії з дитиною, яка почала навчання.

Ключові слова: дитинство, діалог, особистісний підхід, початкова освіта.

Мамасва О.А. Особливості формування пізнавальної активності майбутніх учителів

У статті висвітлено на основі аналізу наукових досліджень сутність поняття пізнавальної активності майбутніх учителів та особливості її формування. Важливою умовою ефективності громадської діяльності є збагачення змісту громадської діяльності та вдосконалення різних форм самоврядування. Організуючи діяльність студентів, необхідно використовувати ефективні педагогічні засоби для максимального розвитку особистості.

Ключові слова: громадська діяльність, пізнавальна активність, розвиток особистості, формування.

Мариківська Г.А. Формування вміння виступати перед слухачами у майбутніх менеджерів на заняттях з української мови у вищому навчальному економічному закладі

У статті розглянуто можливість і необхідність формування уміння виступати перед слухачами в майбутніх менеджерів на заняттях з української мови. По-

казано, як на одному із занять з української мови у майбутніх менеджерів формувати вміння виступати перед аудиторією.

Ключові слова: вміння виступати перед слухачами, майбутні менеджери, вищий навчальний економічний заклад.

Маркова Н.О. Застосування елементів інформаційних технологій у процесі вивчення математичних дисциплін

У статті проаналізовано особливості методики застосування елементів інформаційних технологій у процесі навчання теорії ймовірностей та математичної статистики у вищій школі. Педагогічні дослідження показують, що впровадження елементів інформаційних технологій у навчальний процес та раціональне поєднання їх з традиційними методами навчання дає суттєві педагогічні переваги.

Ключові слова: вища школа, інформаційні технології, навчання теорії ймовірностей та математичної статистики.

Мартинець Л.А. Підвищення педагогічної культури батьків як основа формування ділової конкурентоспроможної особистості учня

У статті розкрито значення підвищення педагогічної освіти й культури батьків у вихованні сучасної молоді, підготовки майбутнього конкурентоспроможного спеціаліста на ринку праці. Становлення життєвого простору особистості, формування ділової творчої особистості учня, його підготовка до проектної спрямованості, а й зацікавленість педагогів і батьків у вивченні дитини, розкритті та розвитку в неї кращих особистісних, творчих, ділових якостей і властивостей.

Ключові слова: діяльності визначає не тільки спонукання старшокласника до активності і батьки, конкурентоспроможна особистість, педагогічна культура, учень.

Марчук І.П. Становлення й розвиток системи професійної підготовки майбутнього соціолога: історичний аспект

У статті проаналізовано та систематизовано вітчизняний та зарубіжний досвід професійної підготовки майбутнього соціолога.

Ключові слова: професійна підготовка, соціолог.

Матвєєва О.О. Формування творчої уяви майбутніх учителів музики як психолого-педагогічна проблема

У статті розглянуто педагогічні та психологічні дослідження уяви. Підкреслено, що уява входить до структури педагогічної майстерності, є важливим компонентом психотехніки педагога та педагогічних здібностей. Доведено значення формування уяви майбутніх учителів музики.

Ключові слова: уява, психолого-педагогічні дослідження, майбутні учителі музики.

Мельничук І.М. Засоби інтерактивних технологій у традиційному навчанні соціальних працівників у вищій школі

У статті розкрито методичні засоби інтерактивних технологій, які використовуються в традиційній лекційно-семінарській формі навчання соціальних працівників у вищій школі. Використання засобів інтерактивних технологій у підготовці фахівців у вищій школі відповідає таким принципам оновлення освіти, як

інноваційність у поєднанні з традиційністю, особистісно орієнтований підхід до студента, варіативність форм і методів навчання тощо.

Ключові слова: вища школа, інтерактивні технології, соціальний працівник, традиційне навчання.

Мелюхіна Н.Є. Місце та роль тьютора в системі дистанційної освіти

У статті висвітлено місце та роль тьютора в системі дистанційної освіти. Доведено, що діяльність викладачів у дистанційному навчанні значно відрізняється від традиційного навчання. Під час збереження головної функції викладача – управління процесами навчання, виховання, розвитку – він має значно більше фізичне та психологічне навантаження, ніж викладач у традиційній системі. Викладач дистанційної освіти опиняється в певному нормативно-правовому вакуумі, оскільки не існує виробничих норм його роботи й оплати праці, не визначено статус.

Ключові слова: викладач, дистанційна освіта, традиційне навчання, тьютор.

Мілько Н.Є. Діалог в освіті у вимірах цивілізаційного та культурологічного підходів

У статті висвітлено місце та роль конструктивного діалогу у вимірах цивілізаційного й культурологічного підходів. Доведено, що в сучасних освітніх стратегіях необхідно використовувати діалогічний потенціал навчання й виховання для досягнення не тільки ефективної міжкультурної комунікації, кращого осягнення дійсності, поглиблення знань і цілісного відображення реальності світу, але й для повноцінного розвитку особистості, яка від природи здатна вести автентичний діалог зі світом.

Ключові слова: діалог конструктивний, діалог культур, діалог рівноправний, комунікація міжкультурна, мультикультуралізм, підхід цивілізаційний, стратегія освітня.

Міронова М.Ю. Післядипломна освіта майбутніх психологів як науково-педагогічна проблема

У статті розглянуто теоретико-методичні засади післядипломної фахової підготовки майбутніх психологів. Визначено її як важливу науково-практичну проблему.

Ключові слова: науково-педагогічна проблема, післядипломна освіта, психолог.

Молчанюк О.В. Значення особистісно орієнтованої технології навчання й виховання в процесі підготовки майбутніх учителів початкової школи

У статті обґрунтовано значення особистісно орієнтованої технології навчання й виховання в процесі підготовки майбутніх учителів початкової школи. На основі аналізу практичної діяльності вчителів початкової школи визначено умови, необхідні для ефективного перебігу інноваційного процесу.

Ключові слова: інноваційна діяльність, технологія, особистісно орієнтована технологія, педагогічний процес, міжособистісні відносини.

Моргун Ю.О. Актуальність економічної освіти для шкільної молоді

У статті розкрито необхідність, а також основні цілі й завдання економічної освіти школярів, її вплив на формування економічного мислення в підростаючого покоління. Стисло розглянуто основні погляди на економічну освіту вітчизняних педагогів кінця XIX–XX ст.

Ключові слова: економічна освіта, шкільний курс економіки, цілі економічної освіти, завдання економічної освіти.

Морохов О.О. Інформаційна компетенція вчителя: теоретичний аспект

У статті подано теоретичні відомості про інформаційну компетенцію сучасного вчителя загальноосвітнього навчального закладу. Розкрито складові такої компетенції. Обґрунтовано важливість її формування.

Ключові слова: інформаційна компетенція, інформатизація, інформаційно-комунікаційний ресурс.

Мосейко Ю.В. Формування професійної компетентності майбутніх інженерів-металургів засобами практико орієнтованого навчання

У статті описано методику формування професійної компетентності майбутніх інженерів-металургів засобами практико орієнтованого навчання. Дидактична гра може й повинна містити в собі те нове і прогресивне, що з'являється в навчальній роботі й практиці. Нові тактичні прийоми й операції апробуються в іграх у різних варіантах і поєднаннях задовго до того, як стануть застосовуватися в професійній діяльності.

Ключові слова: інженер-металург, практико орієнтоване навчання, професійна компетентність.

Наумова І.І. Поняття “профідентичність” як складова становлення майбутнього вчителя в умовах модернізації вищої школи в Україні

У статті розкрито поняття “профідентичність”, його сутність. Висвітлено проблему профідентичності в підготовці студентів до майбутньої професійної діяльності. Ця проблема є однією зі складових педагогіки та педагогічної психології, суспільства в цілому.

Ключові слова: психологія, профідентичність, суспільство, студенти.

Некрасова С.М. Антропологічний підхід до модернізації цілевизначення в сучасній освіті

У статті розглянуто стан дослідження проблеми визначення мети навчання та виховання в українському освітньому просторі. Окреслено поняття педагогічного ідеалу, характерні пріоритетні напрями визначення цілей освіти, встановлено тенденції розвитку цілісної людської особистості.

Ключові слова: антропологічний підхід, завдання, зміст освіти, ідеал, мета, освіта, особистість, цілевизначення, цінність.

Немченко С.Г., Лебідь О.В. Рефлексивна культура як інваріанта якісного прояву професійної культури керівника закладу освіти

У статті розглянуто проблеми рефлексивної культури як інваріанти якості прояву професійної культури керівників закладів освіти. Визначено структурно-функціональні показники, критерії та умови становлення такої культури.

Ключові слова: професійна культура, професіоналізм, рефлексія, рефлексивна культура.

Нікулочкіна О.В. Теоретико-методичні аспекти підготовки дітей до школи

У статті подано короткий огляд теоретичних і методичних аспектів феномену підготовки дитини до школи. Показано, що в сучасній педагогіці та психології співіснують різноманітні (інколи діаметрально протилежні) погляди на характер і критерії підготовки до школи дітей старшого дошкільного віку.

Ключові слова: підготовка дітей, сучасна педагогіка, школа.

Нужна Т.В. Міжпредметні зв'язки у викладанні хімічних дисциплін студентам університету за напрямом підготовки “Харчова технологія та інженерія”

У статті розкрито сутність поняття “міжпредметні зв'язки”. Проаналізовано типи, види та функції міжпредметних зв'язків. Показано можливості використання міжпредметних зв'язків для хімічних дисциплін при підготовці фахівців за напрямом “Харчові технології та інженерія”.

Ключові слова: міжпредметні зв'язки, студенти, хімічні дисципліни.

Олійник Н.Я. Готовність майбутніх учителів до виховної діяльності в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку: реалії й перспективи

У статті проаналізовано компоненти, показники та рівні готовності майбутніх педагогів до виховної діяльності в умовах дитячих закладів оздоровлення та відпочинку. Отримані результати не відповідають вимогам сьогодення й потребують ґрунтовного вдосконалення. Встановлено, що умови оздоровчого табору створюють унікальну атмосферу побудови структур розвитку дитячого самоврядування, стимулювання соціальної активності, використання досвіду, знань дітей для подальшої освітньої, пізнавальної, експериментальної діяльності.

Ключові слова: виховна діяльність, дитячий заклад оздоровлення та відпочинку, майбутній учитель.

Олійникова К.І. Особливості підготовки вчителів у навчальних закладах сучасного Китаю

У статті розкрито зміст сучасної педагогічної освіти в Китаї. Китайську педагогічну освіту поділено на вищу, середню та спеціальну педагогічну з метою підготовки вчителів для початкової та середньої школи. Подано сучасну програму підготовки вчителів, основні напрями співпраці й перспективи китайської педагогічної освіти. Запропоновано заходи для подальшого розвитку й реформування китайської педагогічної освіти.

Ключові слова: педагогічна освіта, підготовка вчителів, навчальні програми, зміст, базова освіта, вища освіта, педагогічний заклад.

Оловаренко О.І. Підвищення якості професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи на засадах упровадження інноваційних технологій навчання рідної мови

У статті презентовано досвід викладання нового навчального курсу “Технології вивчення галузі “Мова і література”. Педагогічні й методичні технології навчання рідної мови та літератури, які розглядаються в запропонованому курсі, допоможуть зробити кожного студента – майбутнього вчителя – безпосереднім учасником навчального процесу, котрий самостійно віднаходить шляхи й засоби розв'язання проблем, що стоять перед сучасною початковою школою.

Ключові слова: інноваційні технології, початкова школа, якість професійної підготовки.

Орел-Халік Ю.В. Естетичний смак як морально-естетична детермінанта професійної підготовки майбутнього правоохоронця

У статті проаналізовано поняття “естетичний смак правоохоронця” як морально-естетичну детермінанту професійної підготовки майбутнього правоохоронця. Важливими складовими формування компетентності працівника МВС України є індивідуальна, творча, соціальна, рефлексійна, мотиваційно-ціннісна,

естетична спрямованість. Індивідуалізація цього процесу передбачає високий рівень внутрішньої культури особистості, що неможливо без розвиненої естетичної культури, комплексним виразником особливостей якої є естетичний смак.

Ключові слова: естетичний смак правоохоронця, компетентність, професійна підготовка.

Осадченко І.І. Особливості дидактико-психологічної взаємодії у системі “викладач↔студент” у контексті застосування технології ситуаційного навчання

У статті описано особливості, виокремлено ознаки ефективності дидактико-психологічної взаємодії в системі “викладач↔студент” у контексті застосування технології ситуаційного навчання в підготовці майбутніх учителів.

Ключові слова: навчально-психологічна взаємодія, дидактико-психологічна взаємодія, технологія ситуаційного навчання.

Островська Н.Д. Особистісно орієнтований підхід у підготовці майбутніх аграріїв з гуманітарних дисциплін

У статті розкрито можливості впровадження особистісно орієнтованого підходу в навчальний процес вивчення гуманітарних дисциплін для майбутніх аграріїв. Аналіз проблеми впровадження особистісно орієнтованого підходу при вивченні дисциплін гуманітарного циклу показав необхідність модернізації навчального процесу.

Ключові слова: особистісно орієнтований підхід, навчальний процес.

Отрошко Т.В. Інформатична компетентність як важлива функція в діяльності учителя інформатики

У статті проаналізовано професійну компетентність учителя інформатики. Автор доводить, що однією з основних складових професійної компетентності учителя інформатики, важливість якої зумовлена сьогодні змінами в освіті, викликаними розвитком інформаційних технологій, є компетентність у сфері інформаційно-комунікаційних технологій, тобто інформатична компетентність.

Ключові слова: інформатична компетентність, інформаційні технології, інформаційно-технологічне середовище.

Павленко В.О. Характеристика передумов фізичного самовиховання студентів вищого навчального закладу

У статті подано характеристику передумов фізичного самовиховання студентів вищого навчального закладу.

Ключові слова: вищий навчальний заклад, передумови фізичного самовиховання, студенти.

Павленко Л.В. Формування економічних знань та вмінь при викладанні вищої математики студентам ВНЗ

У статті висвітлено основи методики інтенсифікації навчання вищої математики студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів шляхом систематичного використання задач економічного змісту. Доведено, що належна обізнаність студентів з можливостями використання математичного апарату в економічних задачах вимагає від викладачів профілюючих предметів також широко використовувати його в процесі їх викладання.

Ключові слова: викладання вищої математики, економічні знання та вміння, інтенсифікація навчання.

Папуча В.М. Еволюція визначення феномену педагогічної майстерності вчителя фізичного виховання

У статті подано експлікацію власного визначення педагогічної майстерності вчителя фізичного виховання. Дефініції педагогічної майстерності відображають щонайменше три її аспекти: характеристику результатів педагогічної діяльності; характеристику процесу педагогічної діяльності, а також внутрішні характеристики особистості педагога, що забезпечують самоорганізацію його професійної діяльності. Під педагогічною майстерністю вчителя фізичного виховання запропоновано розуміти комплекс властивостей особистості, що забезпечує самоорганізацію високого рівня професійної діяльності на рефлексивній основі й робить можливим із мінімальними зусиллями, у найкоротші терміни досягати запланованих результатів професійної діяльності.

Ключові слова: вчитель фізичного виховання, педагогічна майстерність.

Перепльотчиков Д.О. Структурно-функціональний аналіз готовності майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту до організації діяльності ДЮСШ

У статті на основі аналізу класифікатора професій, а також факторного аналізу результатів опитування керівників ДЮСШ складено структурно-функціональну модель готовності майбутнього фахівця з фізичної культури і спорту до організації діяльності дитячо-юнацької спортивної школи.

Ключові слова: готовність до організації ДЮСШ, структурно-функціональний аналіз, фахівець з фізичного виховання.

Пішун С.Г. Сутність категорії дозвілля в теоретичних дослідженнях

У статті викладено ряд концепцій і теорій, у яких дозвілля розглядається як інструмент соціального й педагогічно-виховного процесу в становленні особистості. Аналіз різних поглядів відображає діалектику соціального, культурного й освітнього простору, а також синергетичний і особистісний підходи в освоєнні сучасного дозвілля. У ході інтеграції дозвілля і його розвитку на базі пошуку основ, підходів, напрямів діяльності, функцій, моделей, концепцій, теорій відбувається міжгалузева інтеграція, що важливо для моделювання дозвілля в умовах соціуму.

Ключові слова: дозвілля, педагогічно-виховний процес, становлення особистості.

Пономарьов В.О. Критерії сформованості професійно-педагогічної компетентності тренера з атлетичної гімнастики

У статті подано експлікацію показників професійно-педагогічної компетентності тренерів з атлетичної гімнастики. Сформованість професійно-педагогічної компетентності тренерів з атлетичної гімнастики може бути визначена за такими критеріями: ціннісне ставлення до споживачів послуг з атлетичної гімнастики; особистісна значущість професійної діяльності; психологічна готовність до реалізації знань, умінь та навичок, що становить компетентність у професійній діяльності; знання з теорії та практики атлетичної гімнастики; об'єктивно необхідні психологічні та педагогічні знання; уміння професійно-педагогічної взаємодії в різноманітних ситуаціях; здатність емоційно-вольової регуляції професійно зумовлених дій.

Ключові слова: професійно-педагогічна компетентність, тренер з атлетичної гімнастики.

Приходченко К.І., Охріменко В.В. Проблемне поле онтогенезу спілкування як соціального явища у творчому освітньо-виховному середовищі

У статті розглянуто проблемне поле онтогенезу спілкування як соціального явища у творчому освітньо-виховному середовищі.

Ключові слова: онтогенез, освітньо-виховне середовище, проблемне поле.

Сущенко А.В. Проблема організації гуманістично спрямованого педагогічного процесу на уроках фізичної культури

У статті викладено деякі емпіричні спостереження за проблемою двох світів усередині педагогічної складової фізичного виховання – гуманного та авторитарного підходів. Визначено пріоритетною політикою сучасної школи гуманний педагогічний процес.

Ключові слова: авторитарний підхід, гуманний підхід, педагогічний процес.

Черепехіна О.А. Методичні засади викладання дисципліни “Практикум із загальної психології” за КМС з метою формування професіоналізму майбутніх психологів

У статті розглянуто проблеми формування професіоналізму майбутніх психологів в умовах ВНЗ у процесі фахової підготовки в контексті Болонського процесу. Наголошено на створенні спеціального побудованого рефлексивного середовища, у якому основною цінністю і результатом фахової підготовки є професіоналізм майбутнього психолога. Узагальнено методичні дані щодо специфіки викладання дисципліни “Практикум із загальної психології” при роботі зі студентами з метою формування в них професіоналізму.

Ключові слова: професіоналізм психолога, формування професіоналізму майбутніх психологів, методичні засади, викладання дисципліни.

Шпак І.О. Сучасні педагогічні технології

У статті висвітлено узагальнені відомості про сучасні педагогічні технології. Визначено якість вищої професійної освіти. Розглянуто основну термінологію.

Ключові слова: вища професійна освіта, педагогічна технологія.